N°. 50.

A°. 1839.

ZATURDAG, den 22sten JUNIJ.

Nieuwe Surinaamsche Courant.

PARAMARIBO.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den 19 Junij 1839.*

Bij Zijner Majesteits Besluit van den 11den April 1839, No. 82, is de Heer Mr. PHILIPPUS DE KANTER, *Procureur Generaal der Kolonie* SURINAME, en tijdelijk belast met het *Gouvernement-Generaal* der Nederlandsche West-Indische Kolonien, benoemd tot RIDDER DER ORDE VAN DEN NEDERLANDSCHEN LEEUW.

De Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den 20 Junij 1839.*

Bij resolutie van den Heer Gouverneur Generaal *ad interim*, van den 15den dezer, No. 945 | 812, is ten gevolge der overname van het Heemraadschap der divisie *beneden Cottica*, door den Heer W. C. KENNEDIJ, aan den Heer J. FROUIN *cercol* ontslag als Heemraad dier divisie verleend, blijvende die Heer overigens met het Heemraadschap der divisie *boven Cottica* en *Perica* belast.

De Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

Buitenlandsche Nieuwstijdingen.

NEDERLANDEN.

BREDA, 30 April.

Het teekenen van het vredestraktaat doet in de provencie Zeeland belangrijke veranderingen te gemoet zien; na de ratificatie en uitwisseling, verwacht men de onmiddellijke ontruiming der forten Lillo en Liefkenshoek, het intrekken voor een groot gedeelte van het eskader op de Schelde en de vermindering der militaire magt in de 4de en 5de district; het weder openen van het kanaal van Neuzen op Gend, dat aan die streken nog meerder bedrijvigheid belooft, en ofschoon de jongste bepalingen van het traktaat, voor Zeeland in het algemeen minder gunstig zijn, hoopt men echter, dat de toekomst zich moge ophelderen, en door de directe gemeenschap met België zich nog eenige handelsvoordeelen zullen opdoen.

— Het Antwerpsch Handelsblad zegt onderrigt te zijn, dat het gouvernement der Vereenigde Staten op nieuw bij het belgisch bewind aanhoudt om schadevergoeding door den Amerikaanschen handel geleden, ten gevolge van den brand van het entrepôt te Antwerpen in 1839. De jongste reis van den zoon des presidents *van Buren* stond daarmede in verband, en het Amerikaansch gouvernement zou van het verleenen dier schadevergoeding de sluiting van een handelstractaat tusschen de beiden landen hebben afhankelijk gemaakt, zoodat het belgisch bewind tot de gevraagde opoffering zou moeten komen.

— Uit New Orleans wordt geschreven, dat naar al de Noord-Amerikaansche havens geheime orders tot uitrusting van schepen gezonden waren, en maatregelen genomen om de zeemagt der Vereenigde Staten binnen kort op de zuidelijke kusten bijeen te brengen. Geen verlof hoegenaamd werd aan zee-officieren verleend, en diegenen welke met verlof afwezig waren, moesten naar hunne schepen terugkeeren. Uit dit alles maakte men op, dat de goede verstandhouding tusschen de Staten en eenige andere mogendheden op het punt stond van verbroken te worden, maar was het oneens of zulks Engeland, Rusland of Mexiko gold. Met laatstgemelde Republiek bestaan geschillen wegens schadevergoedingen, die door de Noord-Amerikaansche kooplieden geëischt worden, en met Rusland over de landstreek op de westkust van Amerika. Dit laatste geschil heeft reeds twaalf jaren geduurd, maar is nu tot eene verontrustende hoogte geklommen, daar alle diplomatieke onderhandelingen geene uitkomst hebben kunnen te weeg brengen, terwijl de handel daaronder zeer veel lijdt.

— Een zeer rijke, maar hoogst bigotte Napolitaansche edelman had, met onterving van zijnen eenigen zoon, zijn gansche vermogen aan de Capucijners gemaakt. Eene clausule des testaments echter bepaalde, dat de waardige vaders den onterfde zoo veel van de nalatenschap zouden geven, als hun behagen mogt (*la part qui leur plairait*). Zij boden den jongen man eene zeer onbeduidende som, en deze zocht hulp bij de regtbanken. De zaak kwam tot voor den onderkoning, de hertog van *Ossuna*. Deze liet den regter en de partijen voor zich komen. » Ik vind het," zeide hij, » gansch in den regel, de eerwaarde vaders te zien handelen gelijk zij doen; maar het verwondert mij zeer, dat een oude, ervaren jurist, gelijk gij, den zin des testaments zoo zeer hebt kunnen misverstaan." Daarop liet hij het testament voorlezen, en toen men aan de plaats kwam waar het heette: dat de Capucijners den jongen man zoo veel van de nalatenschap zouden geven als hun behagen mogt, vroeg de hertog: » eerwaardige vader, hoe veel wilt gij den jongen man geven?" » 8000 scudi, heer hertog," antwoordde de superior. — » » En hoeveel bedraagt de geheele nalatenschap?" — » 50,000 scudi, uwe hoogheid." » Dus van de 50,000 scudi, behaagt u 42,000?" — » Overeenkomstig ons goed regt; ja hoogheid." » Voortreffelijk. Het testament luidt: gij zult den jongen man van de nalatenschap geven, zoo veel u behaagt." — » Ja." — » U behaagt 42,000 scudi; derhalve beveel ik, om volgens den waren zin des erflaters te handelen, dat gij den zoon 42,000 scudi uitbetalen zult.

TURKIJE.

KONSTANTINOPEL, 3 April.

De diplomatie is voortdurend in groote bedrijvigheid, om de dreigende uitbarsting van eenen oorlog met Mehemed-Ali te verhoeden. Voor eenige dagen moet de Oostenrijksche internuncius eene merkwaardige nota, in dien geest, aan Nuri-Effendi, die het departement van buitenlandsche zaken *ad interim* bestuurt, hebben gerigt. Ook die nota zou de verklaring behelzen, dat de Porte, ingeval zij den oorlog begon, hoe ook de zaken liepen, geene hulp der mogendheden te wachten had. Van Mehemed-Ali — zou er verder worden gezegd — had de Porte niets te vreezen, vermits hem op het ondubbelzinnigst verklaard was, dat de Europische mogendheden eene vredebreuk van zijne zijde niet dulden, maar de Egyptische vloot, mogt zij met vijandige voornemens de haven van Alexandrië verlaten, vernietigen zouden. — Desniettegenstaande is men niet gerust. Vooral lord Ponsonby en admiraal Roussin geven bezorgdheid te kennen.

Zitting van de Criminele Regtbank in Holland.

Zitting van 8 en 9 April 1839.

Voorzitter de Heer Mr. P. W. Provó Kluit.

Op den 22sten Januarij ll. hadden de Heeren J. H. Bupe en Zoon aan hunnen schuitenvoerder Stikvoort last gegeven, om eene partij Martinique en Java Suiker, de eerste in vaten en de tweede in matten, uit het Entrepot-dok te halen en naar hunne fabriek te brengen. Stikvoort had de Martinique suiker op zijne eigen schuit en de Java suiker op eene van Joh. Hessink gehuurde schuit van het Entrepot-dok doen afhalen. Deze laatste schuit werd gevoerd door Jacob Deutekom, een sjouwerman, die ofschoon onervaren in het beroep van schuitenvoerder, door Hessink als knecht er op geplaatst was, terwijl Bartholomeus de Jong reeds op de Heerengracht over het Park, volgens opgave om Deutekom te helpen, mede op de schuit is gekomen. Stikvoort zelf bevond zich met eenen anderen knecht op de tweede schuit, en verliet die, toen de schuiten in de Heerengracht bij de Reguliersgracht waren, om eenige orders aan het kantoor der Heeren Bupe te gaan vragen. Toen hij na verloop van een uurtje terugkwam, was de schuit met de vaten bij de Leidschegracht en die met de matten bij het Koningsplein. Hij ging daar henen en zag nu plotseling het luik van het vooronder openwerpen en een persoon Arie van Gennep genaamd, er uit springen. Dit vooronder bevond zich op het gedeelte van de schuit, waar Deutekom en de Jong stonden te boomen. Arie van Gennip gaf op eenige woorden, die Barth. de Jong hem scheen toe te voegen, aan dezen eenen stoot op de borst. Stikvoort riep Deutekom toe om aan te leggen, hetgeen deze ook deed, doch aan de zijde der Heerengracht, tegenovergesteld aan die waar Stikvoort stond. Dit geschiedde omdat eene andere schuit hem verhinderde om aan den overkant aan te leggen. Nu liep Stikvoort de brug bij het Koningsplein over en ontmoette daar van Gennip, die inmiddels de schuit verlaten had. Hij zeide aan dezen: » *Ik zal je wel krijgen*," waarop van Gennep antwoordde: » *Ik zal met je meê gaan*." Stikvoort liep nu verder naar den kant van de schuit toe, doch werd bij het afgaan van de brug door van Gennep in de lenden gegrepen en in het water geworpen, waaruit hij echter dadelijk zonder eenig letsel te hebben bekomen, door een werkman, die den grootschen naam voert van Napoleon Pius Brentano Semenza, werd gehaald. Hierbij schijnt van Gennep zelf eenigzins de behulpzame hand te hebben geboden. — Bij het onderzoek der schuit, door Stikvoort en eenen wagendrager, werd in het vooronder, waaruit Arie van Gennep was gekomen, een hoop suiker van omstreeks 20 Nederlandsche ponden gevonden, welke volkomen van dezelfde soort was als die, welke zich in de matten bevond. Deutekom en de Jong hebben opgegeven, dat zoo er diefstal was gepleegd, deze moest bedreven zijn door Arie van

Gennep, die buiten hun weten in de schuit moet zijn gekomen, waarschijnlijk op een oogenblik, dat zij aan de Muidersluis hadden aangelegd om in de herberg aldaar een borrel te drinken. Doch dit is niet aannemelijk, want Deutekom, de Jong en van Gennep waren wel op hetzelfde oogenblik in die herberg geweest, doch volgens de verklaring van verschillende getuigen, was Arie van Gennep nog in de herberg gebleven, toen de twee andere ze reeds verlaten hadden.

Arie van Gennep beweerde, dat hij bij de Reguliersgracht de schuit had gezien en de Jong om wat tabak had gevraagd; dat de schuit toen even had aangelegd; dat hij er opgekomen was, en dat de Jong hem had gezegd, dat hij de tabak maar zelf uit het vooronder moest halen; dat hij dit had gedaan en toen dadelijk weder het vooronder had verlaten, zonder dat hij echter iets weet van den stoot, dien hij aan de Jong zou gegeven hebben, dat hij overigens eenigzins beschonken was (hetgeen ook door eenige getuigen wordt bevestigd), dat hij van Stikvoort geld te vorderen had; dat hij daarover met hem op de brug van het Koningsplein twist had gekregen (hetgeen Stikvoort ontkent), en dat hij driftig geworden zijnde, *hem in het water had laten glippen*, maar dat hij hem er ook dadelijk weder had uitgeholpen; dat hij overigens van den diefstal, zoo die gepleegd was, niets wist.

Opmerkelijk is het intusschen, dat Deutekom aan den heer Pieter George Lodewyk Wythoff, associé van het huis der Heeren J. B. Rupe en Zoon, nog in den avond van 22 Januarij heeft beleden, dat de Jong en van Gennep ergens op de Heerengracht bij hem aan boord waren gekomen, en hem gevraagd hadden van wie de suiker was: dat zij, op zijn antwoord, dat die van Rupe was, hadden geantwoord: *O! dat is een groot huis; daar kan wel wat af*; dat zij op zijne aarzeling hadden gezegd, dat dit zoo moest, dat dit zoo de gewoonte was; dat de twee anderen buiten zijn weten de suiker in het vooronder moeten gebragt hebben, en dat men het plan had gevormd om aan te leggen bij den kruidenier Uppink, bij de Beulingsluis, om daar het gestolene te verkoopen, maar dat zij daarin zijn verhinderd geworden door de komst van Stikvoort.

Deutekom heeft echter bij den regter-commissaris ontkend dit gesprek met den Heer Wythoff te hebben gehouden, en heeft nu in de debatten nog nader opgegeven, dat de Heer Wythoff hem niet wel heeft verstaan; dat hij aan dezen Heer niet van de Jong en van van Gennep had gesproken, maar van eenen derden onbekenden persoon, die eerst bij hem was gekomen, nadat de Jong en van Gennep hem verlaten hadden, en dat deze derde toen hem al deze gezegd had, wat de Heer Wythoff verkeerdelijk had begrepen, dat hem door de Jong en van Gennep zou gezegd zijn.

Dien ten gevolge stonden te regt, Jacob Deutekom beschuldigd van diefstal van goederen, die hem als schuitenvoerdersknecht waren toevertrouwd; Bartholomeus de Jong en Arie van Gennep van medepligtigheid aan dien diefstal en Arie van Gennep nog daarenboven van het moedwillig in het water werpen van den schuitenvoerder Theodorus Stikvoort en derhalve van mishandeling.

De Heer v. d. Kemp, subst. officier van justitie requireerde, na eene korte adstructie, dat de beschuldigden zouden worden schuldig verklaard aan de hun ten laste gelegde feiten en veroordeeld tot tepronkstelling en tuchthuisstraf.

De Heeren advokaten Mrs. C. J. van Vleuten, C. H. Perk en H. A. Hartogh hebben respectievelijk voor den eersten, den tweeden en den derden beschuldigden de beschuldiging bestreden.

De regtbank heeft na langdurige beraadslagingen den 9den April in deze uitspraak gedaan. Zij heeft alle drie besch. *schuldig* verklaard aan de hun ten laste gelegde feiten, en Jacob Deutekom, veroordeeld tot 4 jaar Confinement, Bartholomeus de Jong tot een kwartier uurs tepronkstelling en 5 jaar Confinement, en Arie van Gennep tot een kwartier uur tepronkstelling en zes jaar confinement.

Wij vernemen, dat de beschuldigden reeds cassatie hebben aangeteekend en de vernieting van het arrest zullen vragen, op grond dat het niet behoorlijk is gemotiveerd.

Publieke Veilingen.

Door den Vendumeester M. L. KEIJSER.

Woensdag, 19 Junij 1839.

1°. Het HUIS en ERF, op den hoek van de *Keizer- en Klipsteenenstraten*, La. B. No. 210. — *f 8000*. — W. G. Rietstap.

2°. Het HUIS en ERF, staande aan de *Keizerstraat*, La. B. N°. 211. — *f 3,605*. — D. J. Loth. — Beide aankomende den Boedel wijlen Mevrouw de Wedÿwe MUNNIKHUIJZEN geb. RIETSTAP.

Departement der *Onbeheerde Boedels en Weezen*

Door den Vendumeester S. F. FLU.

Donderdag, 20 Junij 1839.

Het HUIS en ERF, aan den grooten Rijweg in de Voorstad *Zeelandia*, La. A. No. 18, aankomende den Boedel CRISTINA NIEBUR. — *f 825*. — H. D. Schuurman.

Scheepstijdingen.

BINNENGEKOMEN.

Den 18den dezer, het Schip *Paramaribo*, Kapt. J. C. Töpper, hebbende 44 dagen reis, Passagier: de Heer P. W. van der Linden.

Den 19den, het Schip *Amsterdam*, Kapt. J. E. Wildschut, hebbende 40 dagen reis. — Beide van Amsterdam.

UITGEKLAARD.

Den 18den dezer, het Schip *Remke*, Kapt. G. R. Glim, naar Amsterdam; lading: 247 vaten Suiker en 1 vaatje Rum.

Den 19den, het Schip *Equator*, Kapt J. van der Kolff, visa Nickerie naar Rotterdam.

IN TEXEL GEARRIVEERD:

Den 27sten April ll. Het Schip *Helena Catharina*, Kapt. J. J. Ynsen. — Van hier.

REGTSZAKEN.

In Naam des Konings!

VONNIS:

In zake van

A. en B., Eischers ter eenre,

Op ende Jegens

C., in qualiteit als gemagtigde hier te Lande van X & C°. te *Rotterdam*, of wel, in zoodanige andere qualiteit, titul of relatie, als hij zich zoude kunnen mogen adcriberen. Gedaagde, ter andere zijde.

Het Geregtshof te Suriname.

Gehoord de mondelinge voordragt van partijen.

Gezien de dingtalen ter rolle, benevens de stukken door partijen overgelegd.

Overwegende, dat ten deze bij eisch is geposeerd:

dat de eischers in het schip *de Y*, kapt. Z. varende voor het huis van X & C°. te Rotterdam en derwaarts gedestineerd, in de maand Maart 1836 geladen hebben Een Honderd Vijftig (150) stukken vierkant Hout, allen van zeven en acht voet lang, en voor vracht en averij van gemelde lading aan den gedaagde *qq* op den 21 Maart 1836 hebben betaald, de som van *f330*, ingevolge daarvan afgegeven bewijs.

dat gemeld Schip, met redding der equipagie in den nacht van 22 Julij 1836 totaal zijnde verongelukt, de gedaagde *qq* verpligt is, vermits de goederen niet hebben kunnen geleverd worden, de vooruitbetaalde som voor vracht en averij te restitueren.

Wordende mitsdien geconcludeerd:

dat de gedaagde *qq* zal hebben te kennen of te ontkennen, zijne gestelde naamteekening onder de quitantie van den 21 Maart 1836. Voorts die niet kunnende ontkennen, bij vonnis van dezen Hove zal worden gecondemneerd, om aan de Eischers op te leggen en te voldoen, de som van *f330*, met en benevens de interessen daarvan ad acht pCt. 's jaars, sedert den dag der litis contestatie tot de voldoening toe; met verdere condemnatie van den gedaagde *qq* in de kosten van dezen processe, onder decort echter van contra vordering of inmindering gedane betalingen, welke men zoude kunnen aantoonen hierop te moeten valideren, met bonificatie van interessen.

Overwegende, dat zijdens den gedaagde *qq* tegen deze eisch is geproponeerd, de exceptie van incompetentie en des noods renvooi; concluderende tot admissie van dezelve en tot absolutie van de instantie, cum expensis; en subordinatelijk die van non qualificatie, alsmede van litis finitie, — van welke laatste echter, de gedaagde ten dage van pleidooi heeft afgezien; — en bij aldien ook deze exceptien of eene van beiden, den gedaagde *qq* en excipient niet zoude kunnen worden toegestaan, genomen de gewone contrarie conclusie; voorts gediend van presentatie, om aan de eischers te voldoen de bij eisch gevorderde somma van *f330*, zonder interessen; mits echter de eischers betalen de kosten van den processe; — zijnde zijdens de eischers de geproponeerde exceptien en presentatie gerejecteerd.

Overwegende dat de vrachtpenningen door den gedaagde *qq* in zijne qualiteit zijn ontvangen, en wel als gemagtigde van X & C°. te Rotterdam zoodanig als hij ten deze is geroepen.

Overwegende dat, wat de geproponeerde exceptie van incompetentie aangaat, en de bedenkingen tegen dezelve, zijdens de eischers aangevoerd, het een aangenomen regtsbeginsel is, dat een mandataris, wel uit krachte van zijn mandaat zijnen mandans jegens derden kan verbinden, maar de personele verpligtingen van den mandans jegens derden, op den mandataris niet kunnen worden overgebragt, met dat gevolg, dat daaruit voor derden een regt van vervolging tegen den mandataris ontstaat.

Overwegende, dat alzoo de eischers, den principaal van den gede. voor deszelfs competenten regter hadden behooren te dagvaarden, en mitsdien dit Geregtshof onbevoegd is, in deze zaak regt te spreken.

Overwegende, dat door de beslissing van deze exceptie, de overige zijdens den gede. geproponeerde exceptien, alsmede de gronden van den eisch zelven, geen onderwerp van overweging voor den tegenwoordigen regter kunnen uitmaken.

REGTDOENDE.

Admitteert de geproponeerde exceptie van incompetentie; absolveert mitsdien den gede. van deze instantie, en veroordeelt de eischers in de kosten van dezen processe.

Aldus gewezen te Paramaribo, present de Heeren, Mr. C. A. MARCHANT fungerend President, Mr. J. C. DE FRIDERICI, F. P. PENARD, E. VAN EMDEN, Mr. H. C. FOCKE en M. A. THURKOW, Leden van den voormelden Hove, den 23 Augustus 1838, en gepronuntieerd den 12 September daaraanvolgende.

Te Paramaribo, ter Boekdrukkerij van BOON & C.